

Nord-Fron kommune

Politisk sak

Høring - Søknad om konsesjon for Hinøgla kraftverk

Utval	Saksnr	Møtedato	Saksbehandlar
Planutval	021/13	05.03.2013	ANN
Utval for landbruks-, utmarks- og miljø saker	020/13	13.03.2013	ANN
Kommunestyret	019/13	19.03.2013	ANN

Saksansv.: Anders Nybakken	Arkiv: S11, &13	Arkivsaknr.:	13/95
		Journalpost:	13/1261

Vedlegg:

1. Kart Hinøgla

Saksdokumenter kan leses på:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6697&type=11>

Bakgrunn for saka:

Opplandskraft DA har sendt søknad om konsesjon til følgende:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
å bygge Hinøgla kraftverk, Nord-Fron kommune, Oppland fylke
2. Etter energiloven om tillatelse til:
bygging og drift av Hinøgla kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Hinøgla kraftverk i Nord-Fron kommune vil i hovedalternativet nytte et fall på 94 m, med inntak på 805 og kraftstasjon og utløp på kote 711. Det skal være nedgravd rørgate over ei strekning på ca. 1.300 m. I alternativ 2 vil kraftverket nytte et fall på 78 m med inntaket på samme sted som i hovedalternativet. Utløpet vil være ved kote 727. Rørgata skal være nedgravd over ei strekning på ca. 1.000 m. Det vil bli behov ca. 100 m med ny vei ved begge alternativene. Middelvassføringa er 2,79 m³/s, og det er søkt om maksimal slukeevne på 3,5 m³/s. Kraftverket vil ha ei installert effekt på 3,2 MW for hovedalternativet og 2,7 MW for alternativ 2. Produksjonen blir på 12,5 GWh eller 10,4 GWh. Utbygginga vil føre til redusert vannføring i elva Hinøgla over ei strekning på 1.600 meter ved hovedalternativet og 1.400 meter ved alternativ 2. Søker foreslått ei minstevassføring på 0,5 m³/s om sommeren og 0,1 m³/s om vinteren for begge alternativ.

Saken er nå sendt på høring fra NVE med høringsfrist 10.4.13.

I orientering fra NVE til høringspartene er det bedt om følgende fra kommunen: Kommunen bør gi grunngitte synspunkt på om planene bør gjennomføres, ev. valg av alternativ. De ber kommunen informere om kjente allmenne interesser (f.eks. landskap, friluftsliv, fisk og vilt) som tiltaket kan få følger for, og ev. andre forhold som kan få innvirkning på gjennomføringa. NVE ønsker forslag til vilkår eller avbøtende tiltak som kan redusere ev. skader ved gjennomføring av planene. NVE forventer også at kommunen omtaler forholdet til kommuneplanen og andre kommunale planer.

Planfaglig vurdering:

Prosjektområdet er omfatta av arealdelen av kommuneplan 2011-2022, vedtatt 21.6.2011. Gjeldende arealformål er landbruks-, natur- og friluftsliv (LNF). Dette er areal som i all hovedsak skal brukes til disse formålene. Det er ikke tillatt med tiltak uten at det er nødvendig i forbindelse landbruksdrift eller i forbindelse med næringsvirksomhet knytta til og basert på gårdens ressursgrunnlag.

En del av det berørte området er i arealdelen av kommuneplan vist med hensynssone for biologisk mangfold. I tilhørende bestemmelser kommer det fram at det ikke kan gjøres tiltak i disse områdene før de er mer nøyaktig kartlagt og eventuelle avbøtende tiltak er gjennomført. Jf. vedlagt rapport om biologisk mangfold, synes kravet til utredning å være oppfylt.

Punkt 6.10 i arealdelen av kommuneplan omtaler forholdet til planer for vannkraft. Ved vurdering av aktuelle vassdrag i utbyggingssammenheng, skal det tas utgangspunkt i NVEs kartlegging på dette området. NVEs kartlegging viser at det er potensiale for vannkraftutbygging i Hinøgla.

Miljøfagleg vurdering:

I søknaden til NVE om bygging av kraftverk med tilhørende anlegg, er det lagt ved miljøfaglig utredning. Kunnskapsgrunnlaget for området var i utgangspunktet noe tynt, men det er i forbindelse med prosjektet utført utredninger for å utfylle kunnskapen om naturmangfoldet i området. Dette er etter plan- og miljøkonsulentens sin mening, utført slik at kunnskapsgrunnlaget for området nå er tilstrekkelig.

All utbygging som dette vil kunne ha negativ innvirkning på miljøet og da spesielt på fuktkrevende vegetasjon samt vannlevende organismer.

Hinøgla er opprinnelig utløpselva til Nedre Heimdalsvatn. Vannet fra Nedre Heimdalsvatn er fraført da dette allerede er nyttet i kraftsammenheng. Det som renner i Hinøgla i dag er derfor kun restvann fra nedbørsfeltet. Hinøgla er derfor allerede betydelig påvirket av menneskelige inngrep.

Det er også kjent at området er regnet som ei god fiskeelv og at det i området er tatt opp fisk på rundt 1 kilo. Det er ikke kjent at det forekommer gyting i omsøkte elvestrekning, det mest sannsynlige er at rekruttering til elva skjer med tilførsel av fisk fra overliggende elver og vann. Når det gjelder friluftsliv i området er det ikke kjent at det forekommer noen spesiell vannaktivitet utenom noe fiske samt rekreasjon i forbindelse med tradisjonelt friluftsliv. Siden området allerede er regulert og påvirket av menneskelige inngrep, er en av den oppfatning at nye inngrep også kan aksepteres. Dette fordi uberørt natur med spesielle verdier ikke berøres.

Det er likevel slik at den planlagte minstevannføring på 0,5 m³/s i perioden 1. mai til 30. september, og 0,1 m³/s i perioden 1. oktober til 30. april, vurderes å være noe i minste laget for å kunne opprettholde de kvalitetene som er igjen i elva.

Vannføringen burde heller vært lagt opp mot 5 persentil, noe som ville gitt minstevannføring på 1,0 m³/s i perioden 1.mai til 30.september, og 0,33 m³/s i perioden 1.oktober til 30.april. Dette ville sikret noe større vannføring gjennom året, og på den måten bidra positivt for fuktkrevende vegetasjonstyper.

Til trasevalg og eventuelt valg av plassering av kraftstasjon er det ikke noen vesentlige merknader fra miljøfaglig ståsted.

Landbruksfagleg vurdering:

Landbruk:

Jf. s 33 i konsesjonssøknaden står det at *skogen i prosjektområdet er av lav bonitet og stort sett lite drivverdig*. Dette er ikke riktig. Jf. ny skogbruksplan for eiendommen utarbeidet av Mjøsen Skog SA i 2012, består skogen i tiltaksområdet av produktiv skog på låg og middels bonitet, i hogstklasse 3 og 4 med normal tetthet, dvs. produksjonsskog som er etablert etter tidligere avvirkning. Det må avvirknes noe skog i forbindelse med tiltaket. En har ingen skogfaglige merknader til dette.

I forbindelse med områdetaksering av skog i Nord-Fron i regi av Mjøsen Skog SA, er det utført *Miljøregisteringer i Skog (MiS)*. Det er i denne sammenhengen registrert miljøverdier innenfor prosjektområdet. Deler av Hinøgla med buffersone, er i henhold til MiS-metodikken registrert som bekkekløft og skal stå urørt. Det er ikke tillatt med skogsdrift eller vegbygging innenfor avgrenset areal.

Det er flere setrer og beitedyr i tilgrensende område av omsøkt tiltak. Beiteområdet til Skåbu beitelag grenser inntil prosjektområdet. Det er viktig at tiltaket sikres, slik at beitedyr ikke kommer til skade. Ellers har en ikke ytterligere jordbruksfaglige merknader.

Vilt:

Konsulentselskapet Sweco har utarbeidet en omfattende konsekvensutredning for det biologiske mangfoldet i prosjektområdet. Utredningen gir et godt kunnskapsgrunnlag om hvilke miljøverdier som er registrert. Jf. viltområdekartet i Nord-Fron, går det en viktig trekkroute for elg gjennom tiltaksområdet. Elgen trekker gjennom tiltaksområdet på veg nordover til vinterbeiteområdene i Murudalsområdet om høst/vinter, og sørover igjen om våren. Generelt har området god bestand av elg hele året. Jf. viltområdekartet er det generelt god bestand av rådyr i området. Når det gjelder tamrein beiter disse i området sporadisk gjennom året.

Jf. viltområdekartet var det registrert to lokaliteter av hønsehauk i tiltaksområdet. Disse lokalitetene er de senere årene kontrollert av Norsk ornitologisk forening, og begge har fått status som forlatte lokaliteter.

Under forutsetning av at kraftanlegget blir tilstrekkelig sikret i forhold til viltet, har en likevel ingen vesentlige viltfaglige merknader til tiltaket.

Næringsfaglig vurdering:

Nord-Fron kommune er en kraftkommune. Det er flere større og mindre kraftverk i kommunen. Dette gir direkte kraftinntekter, og viktige arbeidsplasser. Det er driften av de store anleggene som har størst betydning.

Nord-Fron kommune er også en reiselivskommune, et reiseliv som i stor grad er basert på naturen. I Skåbu er det flere større hyttefelt som grenser mot fri natur. Det er opparbeidet et turnett for sommer og vinterbruk. Det er videre pågående prosjekter for å øke virksomheten innen naturbasert reiseliv. Området for utbygging ligger på veien inn til Sikkilsdalen, et område som har spesiell betydning for kommunen med Prinshytta og Sikkilsdalseter, turisthytte for hestemiljøet og DNT.

Utbygging av småkraftverk i Hinøgla vil kunne gi noe positiv påvirkning av næringslivet under utbyggingen, mens betydningen av arbeid med drift anses som liten. For naturbasert reiseliv anses det å ha en negativ påvirkning, dog av mindre karakter. Området er ikke av uberørt natur, men likevel fri natur.

Rådmannsledelsens vurdering:

Kraftproduksjon, naturbasert reiseliv og friluftsliv er viktige faktorer for Nord-Fron kommune.

Utbyggingen av Hinøgla vil etter vår vurdering ikke gi store negative ringvirkninger. Det blir frarøvet vann fra inntaksdemning og ned til kraftstasjon. I dette tilfelle vil inntaksdemning ligge rett overfor brua ved Sikkilsdalsvegen. Det vil her være en lett tilgjengelig foss med et vannspeil som vil bli betydelig redusert. Videre nedover er det klart at reduksjon av vannføring i elva vil kunne innvirke negativt på fuktkrevede arter i området. Valg av rørtrase anser vi ikke som spesielt negativt da den ikke følger elveleiet, og dermed ikke gir noen direkte inngripen der.

På den positive siden vil dette føre til ytterligere produksjon av fornybar energi i området, samtidig som det trolig vil være økonomisk positivt for utbygger. Utbyggingen av Hinøgla vil i utgangspunktet ikke gi direkte positivt bidrag til lokalsamfunnet da verken grunneiere eller Nord-Fron kommune har noen eiermessige rettigheter. Det er heller ikke krav om noen form for erstatning.

Det vil likevel være en kommunal-økonomisk positiv side ut fra at kommunen vil motta eiendoms- og konsesjonsskatt. Dette vil være positivt for kommunen generelt og ikke direkte rettet mot de berørte parter tett på anlegget.

Rådmannsledelsen synes saken ikke verken har noen utpregede positive eller negative sider som gjør at det er enkelt å konkludere. På den ene siden vil en utbygging føre til at området mister naturmessig kvaliteter og attraktivitet. På den andre siden er den prinsipielle positive oppfatning av fornybar energi sammen med noen kommunale inntekter. Samlet kan RL ikke se at de negative konsekvenser er av en slik art at de skal overskygge de positive og velger derfor å innstille positivt.

I søknaden om Hinøgla er det foreslått to alternative plasseringer av kraftstasjonen, for det nedre alternativet (A) er det grei tilkomst i forbindelse med friluftsliv da det går en bru over elva ved det gamle klekkeriet(Hinøglsbrua). Det øvre alternativet (B) vil ha kraftstasjon ovenfor nevnte bru og vil derfor ha ført vannet tilbake til elva overfor brua. RL har ikke veldig sterk formening om det ene eller andre og velger å innstille på det alternativet som gir mest kraft, alternativ A.

Uten lokale eiere gir anlegget små lokale ringvirkninger. RL oppfordrer derfor til at anlegget bør avsette 1 % av utbyggingskostnaden til et fond for lokale tiltak.

Dersom det blir tilrådd utbygging av Hinøgla Kraftverk, må det minimum settes krav om at anlegget, herunder inntaksdam og kraftstasjon, sikres på en slik måte at folk, beitedyr og vilt ikke blir satt i fare.

Administrasjonssjefen legger saken fram for planutvalget og LUM med slik:

Innstilling:

Planutvalget og utvalg for Landbruks, utmark og miljø saker tilrår at kommunestyret gir følgende høringsmerknad til søknad om konsesjon for utbygging av Hinøgla kraftverk:

	<p>Nord-Fron kommune er positive til søknaden om utbygging Hinøgla kraftverk under forutsetning av at NVE setter vilkår om følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anlegget må sikres med tanke på folk, beitedyr og vilt. • Rørtrase og andre berørte områder må settes i stand etter anleggsperioden. • 1 % av utbyggingskostnaden avsettes i fond bruk til for lokale tiltak.
--	--

Administrasjonssjefen i Nord-Fron

Arne Sandbu

PU-021/13 05.03.2013 Behandling:

Sjur Sande la fram følgjande forslag:

Hinøgla Kraftverk er planlagt i et område der flere miljøfaktorer berøres. Elva Hinøgla har sine utspring fra Sikkilsdalen og Heimdalen. Sistnevnte i Vågå kommune.

Nedre Heimdalsvann er regulert over til Vinstervassdraget, mens Sikkilsdalsåa er uberørt.

I den aktuelle delen av vassdraget har Oteren, som er en rødlistet art, reetablert seg og trafikkerer ofte det omsøkte området. På strekningen mellom inntaksdam og kraftverk tilkommer også elva Flekka og danner et knutepunkt i vassdraget. Området er også et naturlig knutepunkt for elgtrekket mellom Murudalen og Espedalen. Elgtrekket blir nå vitalisert gjennom VINK-prosjektet (verdi- og innovasjonsprogram på natur og kulturarven) og profilert som "Moose Highway" Prosjektet er et samarbeid mellom Gausdal, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner.

Det er gamle kjente hekkelokaliteter for rovfugl, som kongeørn og hønehauk rundt elvefare.

Langs nordsiden av elva går gamle Sikkilsdalsvegen som er mye brukt som tursti og skiløype. Langs denne traseen er det et naturlig utkikkspunkt til nedre del av fossen. Mellom de to alternative lokaliseringer av kraftverket finnes det spor etter dammanlegg trolig i tilknytning til tømmerfløting.

Området fremstår som uberørt tross at vanntilsiget fra Nedre Heimdalen er borte, og har en betydelig verdi for opplevelse og rekreasjon.

Med bakgrunn i overnevnte momenter finner ikke planutvalget i Nord Fron det tilrådelig å anbefale utbygging av Hinøgla Kraftverk.

Forslaget vart sett opp mot innstillinga.

Forslaget fekk 7 røyster og vart vedtatt. Administrasjonssjefen si innstilling fekk 1 røyst.

Planutvalet rår etter dette at kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

Nord Fron kommunestyre finner det ikke tilrådelig å anbefale utbygging av Hinøgla Kraftverk.

LUM-020/13 13.03.2013 Behandling:

Administrasjonen orienterte om saka.

Utvalet la fram følgjande forslag til vedtak:

Utval for landbruks-, utmarks- og miljøraker rår kommunestyret til å gi følgjande høyringsmerknad til søknad om konsesjon for utbygging av Hinøgla kraftverk:

Nord-Fron kommunestyre er positive til søknaden om utbygging av Hinøgla kraftverk under føresetnad av at NVE set vilkår om følgjande:

- a) *Det blir fastsett ei minstevassføring etter følgjande regime:*

<i>01.05 – 14.06:</i>	<i>0,5 m³/s</i>
<i>15.06 – 15.08:</i>	<i>1,0 m³/s</i>
<i>16.08 – 30.09:</i>	<i>0,5 m³/s</i>
<i>01.10 – 30.04:</i>	<i>0,2 m³/s</i>
- b) *Rørtrasè og andre områder som blir påverka av tiltaket må settas i stand etter anleggsperioda, også med tanke på ei raskast mogleg etablering av vegetasjon.*
- c) *Anlegget må sikrast med tanke på folk, beitedyr og vilt.*
- d) *1 % av utbyggingskostnadane blir avsett i fond for bruk til lokale tiltak.*
- e) *Utbygger bør sørgje for at friluftslivets interesser blir teke vare på i størst mogleg grad, eventuelt med kompenserte tiltak.*
- f) *Nord-Fron kommune stiller seg negativ til reguleringar og/eller overføringar frå hittil urørte vassdragsavsnitt til Hinøgla.*

Forslaget vart samrøystes vedteke.

Utvalet gjorde etter dette følgjande vedtak:

Utval for landbruks-, utmarks- og miljøraker rår kommunestyret til å gi følgjande høyringsmerknad til søknad om konsesjon for utbygging av Hinøgla kraftverk:

LUM-020/13 13.03.2013 Vedtak:

Nord-Fron kommunestyre er positive til søknaden om utbygging av Hinøgla kraftverk under føresetnad av at NVE set vilkår om følgjande:

- a. Det blir fastsett ei minstevassføring etter følgjande regime:

01.05 – 14.06:	0,5 m ³ /s
15.06 – 15.08:	1,0 m ³ /s
16.08 – 30.09:	0,5 m ³ /s
01.10 – 30.04:	0,2 m ³ /s

- b. Rørtrase og andre områder som blir påverka av tiltaket må settas i stand etter anleggsperioda, også med tanke på ei raskast mogleg etablering av vegetasjon.
- c. Anlegget må sikrast med tanke på folk, beitedyr og vilt.
- d. 1 % av utbyggingskostnadane blir avsett i fond for bruk til lokale tiltak.
- e. Utbygger bør sørge for at friluftslivets interesser blir teke vare på i størst mogleg grad, eventuelt med kompensierende tiltak.
- f. Nord-Fron kommune stiller seg negativ til reguleringar og/eller overføringar frå hittil urørte vassdragsavsnitt til Hinøgla.

KOM-019/13 19.03.2013 Behandling:

Terje Sørli bad om å få vurdert sin habilitet i saka.

Kommunestyret vedtok at han var habil i behandling av saka.

Sjur Sande la fram planutvalet (PU) sitt vedtak som forslag til saka.

Finn Hellebergshaugen la fram LUM sitt vedtak (som vart redaksjonelt endra med ordet reetablering) som forslag til saka.

Administrasjonssjefen trakk sin innstilling til saka.

Forslaget frå Sjur Sande (PU) vart sett opp mot forslaget frå Finn Hellebergshaugen (LUM).

Forslaget frå Finn Hellebergshaugen fekk 14 røyster, og forslaget frå Sjur Sande fekk 11 røyster.

Kommunestyret har etter dette gjort slikt vedtak:

Nord-Fron kommunestyre er positive til søknaden om utbygging av Hinøgla kraftverk under føresetnad av at NVE set vilkår om følgjande:

- a. *Det blir fastsett ei minstevassføring etter følgjande regime:*
  - 01.05 – 14.06: 0,5 m³/s*
  - 15.06 – 15.08: 1,0 m³/s*
  - 16.08 – 30.09: 0,5 m³/s*
  - 01.10 – 30.04: 0,2 m³/s*
- b. *Rørtrase og andre områder som blir påverka av tiltaket må settas i stand etter anleggsperioda, også med tanke på ei raskast mogleg reetablering av vegetasjon.*
- c. *Anlegget må sikrast med tanke på folk, beitedyr og vilt.*
- d. *1 % av utbyggingskostnadane blir avsett i fond for bruk til lokale tiltak.*

- e. *Utbygger bør sørge for at friluftslivets interesser blir teke vare på i størst mogleg grad, eventuelt med kompensierende tiltak.*
- f. *Nord-Fron kommune stiller seg negativ til reguleringar og/eller overføringar frå hittil urørte vassdragsavsnitt til Hinøglå.*